

**LOISTAVAN
HULLU
HANKE**

HANK GREEN

TAMMI

HANK GREEN

**LOISTAVAN
HULLU
HANKE**

SUOMENTANUT KAISA KATTELUS

TAMMI

HELSINKI

Alkuteos: A Beautifully Foolish Endeavor

Copyright © 2020 by Hank Green

By arrangement with Writers House, New York and Ia Atterholm Agency, Sweden

Suomenkielinen laitos © Tammi 2021

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-2336-0

Painettu EU:ssa

Kärsivälliselle ja rakastavalle
vaimolleni Katherinelle

APRIL

Olen päättänyt, etten enää valehtele teille.

Käsittääkseni on olemassa kolmenlaisia valheita: niitä, joiden kertomisesta ei halua jäädä kiinni, niitä, joiden kertomisesta kiinnijääminen ei olisi mitenkään hälyttävää, ja niitä, joiden kertomisesta ei edes voi jäädä kiinni. Käydäänpä nämä läpi yksi kerrallaan.

- 1. Ne, joiden kertomisesta ei halua jäädä kiinni.** Nämä ovat tavallisia normivalheita, joita kerrotaan, olipa sitten myöhästynyt töistä tai tehnyt tosi törkeän murhan. Kiinnijääminen tietäisi siis ikävyyksiä.
- 2. Ne, joiden kertomisesta kiinnijääminen ei olisi mitenkään hälyttävää.** Näissä valheissa on oikeastaan kysymys valehtelemisesta itsestään, ei niinkään sen seurauksista. Valhe toistetaan, siinä pitäydytään, sitä muuteetaan, sitä muokataan, se hylätään, siihen palataan. Valhe voi auttaa välttämään jonkin ikävän seurauksen, mutta tosiasiallisesti se on vain keino jolla heikennetään todellisuutta ja siten vahvistetaan omaa asemaa.
- 3. Ne, joiden kertomisesta ei voi jäädä kiinni.** Tämä pätee niihin tilanteisiin, joissa vain yksi ihminen tietää totuuden. Tällaista valhetta minä olen kertonut.

Jo monen vuoden ajan kolmannen kategorian valheen kertominen on tuntunut minusta ystävän teolta. Tarinamme

todellisuudesta on tietysti aina epätäydellinen. Sen nyt tietävät kaikki. Tutkijoille ei ole selvää, missä kaikki aine on. Minulla ei ole käsitystä siitä, millaista on asua Jemenissä. Ihmisten mielikuva maailmasta ei ole koskaan täysin paikkansapitävä. Mutta jos sattuu tietämään jotain, mitä kukaan muu ei tiedä, jotain mikä yhdellä iskulla muuttaisi kaikkien ihmisten tarinan toiseksi ja elämän ahdistavammaksi, totuuden kertominen voi tuntua vääraltä teolta, liiallisen vallan käyttämiseltä.

Kuten olen saanut huomata, minussa ei ole mitään erityistä, en ole yhtään pätevämpi kuin kukaan muukaan tekemään tällaisia päätöksiä koko planeetan puolesta. Minut on nostanut tähän asemaan pelkästään ruma, raaka tuuri.

Usein on sanottu, että olen turhan hanakka vallankäyttäjä – olen sanonut samaa itsekin, ja siksi aion nyt tehdä sellaista, mikä on minulle erittäin vaikeaa: annan toisten kertoa tätä tarinaa. Jos suoraan sanotaan, ei ole oikein valinnanvaraa. Eihän tämä edes ole minun tarinani, sillä suuren osan ajasta olin muualla. Ystäväni saavat siis kertoa sitä minun kanssani. Samalla vastuu totuuden vallasta ehkä jakautuu meille kaikille. Se ei ole pelkästään minun niskoillani: olemme joutuneet yhdessä päättämään, että kirjaan pannaan juuri nämä sanat. Voit uskoa, että helppoa ei ole ollut, nämä tyypit ovat nimittäin yksiä helvetin inttipäitä.

Toisin sanoen olen siis päättänyt, etten enää valehtele teille. Me kaikki olemme päättäneet niin. Vaikka tämä nimenomainen valhe on helppo, vaikka en ole koskaan oikeastaan lausunut sitä ääneen ja vaikka siihen turvautuminen on yleensä ottaen ollut lähinnä itsesuojelua, nyt on aika puhua siitä.

Tässä se on ytimekkäästi: Olen yrittänyt kaikin keinoin vakuuttaa, että me olemme turvassa.

Emme ole.

MAYA

Ryhdyn tähän vain siksi että minun on pakko. Yleensä julkkikset hakeutuvat julkisuuteen ihan varta vasten, ja jos he sitten marisevat sen huonoista puolista, muilla on syytäkin älähtää. Mutta minusta on aina ollut pelkästään kammottava ajatus, että miljoonat ihmiset tietäisivät nimeni.

Tästä syystä en antanut Aprilin panna sukunimeäni kirjaansa. Sitä ei ole tässäkään kirjassa. Sitä voi tietysti ihan vapaasti hakea verkosta, mutta minä tai kukaan tuttuni ei ole koskaan paljastanut sitä. Jos se jostain kuitenkin löytyy, syynä on yksityisyyden yleinen hapertuminen ja sellaisten ihmisten toiminta, jotka eivät ole kunnioittaneet minun selväsanaisia toiveitani.

Haluan aloittaa näillä sanoilla. Pysyttelin ihan tahallani poissa Aprilin sisällöistä. Halusin olla yksityinen ihminen, ja nyt en enää ole, mutta ei voi mitään, tämä on paras tapa kertoa tarina. Ja vaikka en aio paljastaa sukunimeäni (periaatekysymys), olen nyt paljon avoimempi kuin haluaisin olla.

Otetaan esimerkki.

Minulla on aika rikkaat vanhemmat. Vartuin Upper East Sidella yhden perheen kaupunkitalossa, jonka he ostivat kolmekymmentä vuotta sitten. Se oli aikoinaan kallis, mutta nyt se on vielä paljon kalliimpi. Talossa on siis pieni pihakin, ja kun olin lapsi, me kasvatimme siellä porkkanoita ja tomaatteja. Porkkanan nykäiseminen maasta satokauden

lopussa oli kuin taikatemppu. Siis se, että pikkuruisesta siemenestä, niin pienestä etten saanut siitä otetta omilla pienillä sormillani, oli määrässä mustassa mullassa tullut iso, pullea ruokakauppatuote. Tuntui kuin olisi työntänyt maahan pul-lonkorkin ja vetänyt sieltä esiin kokiksen. Tykkäsin eniten maan alla kasvavista vihanneksista: porkkanoista, punajuurista, perunoista, sipuleista. Jopa silloin, kun viljelmät olivat ruukuissa ja laatikoissa, minusta oli ihanaa ajatella, että näkymättömissä tapahtui vaikka mitä ja että jos raaputti vähän pintaa, esiin tuli jotain niin maagista, täydellistä ja herkullista kuin ruoka.

Tuolloin mieleeni ei juolahtanutkaan, että äiti piti kasvi-maata minun vuokseni. Kun kasvoin isommaksi ja kiinnos-tuin muista asioista, puutarhanhoito jäi. En edes ajatellut koko asiaa, mitä nyt viherkasveja kastelin, kunnes sitten pari kuukautta Aprilin kuoleman jälkeen soitin äidille.

”En pysty päästämään irti, Aprilin on pakko olla jossain”, yritin selittää ajatusta, joka pyöri päässäni koko ajan. ”Ku-kaan muu ei etsi sitä. Kaikki ovat vain jatkaneet elämää.”

”Tekeekö tuo sinulle hyvää?”

”Minulle? Miten tämä minuun liittyy? Ne eivät löytäneet Aprilia sieltä rakennuksesta, en usko että se oli siellä.”

”Maya kulta, mihin se olisi sieltä joutunut?”

”No sitähan minä juuri en tiedä. Ulkoavaruuteen? Ho-bokeniin? En tiedä. Tiedän vain, että elämä ei ole palannut entiselleen. Kaikki luulevat että Carlit ovat poissa ja että Uni on poissa ja kaikki on taas normaalia, mutta kun ei ole. Tie-dän miltä tämä kuulostaa, mutta en minä ole ainoa jonka mielestä jotain on tekeillä.”

”Miten paljon aikaa vietät Somissa?”

”Ne siellä ovat kunnan tyyppejä. Olen saanut sieltä paljon ystäviä. Som on parempi paikka kuin Twitter.”

Se piti monella tapaa paikkansa. Som oli niin pieni yhteisö, että kaikki, jotka saivat tyydytystä pahan mielen aiheuttamisesta, suljettiin välittömästi sen ulkopuolelle. Samalla se oli myös pahempi paikka kuin Twitter. Olimme rakentaneet Somin somealustaksi pelkästään Unen sarjojen ratkaisemista varten. Koko paikka perustui arvoituksille. Vasara näkee kaikkialla nauvoja, ja arvoitusten ratkaisemiseen tarkoitettu somealusta näkee kaikkialla arvoituksia.

Olin ollut todella ylpeä osallisuudestani Somin rakentamiseen, sillä osittain sen ansiosta ihmiskunta oli alkanut tuntua isolta yhteisöltä. Nykyään Som oli salaliittoteoreetikkojen lempipaikka. Kivojen salaliittoteoreetikkojen kylläkin. Ja vastaus äidin kysymykseen (jota en tuolloin antanut) oli, että vietin siellä paljon aikaa.

”Maya, ehkä sinä voisit kylvää jotain.”

”Mitä?”

”Niin kuin pienenä. Tai tehdä jotain. Neuloa. Koota palapelin. Luulen, että sinun kannattaisi keskittyä vähän aikaa johonkin ihan muuhun. Järjestää vähän tilaa aivoihisi.”

Sillä hetkellä neuvo tuntui minusta todella alentavalta. Jep äiti, olisi mahtavaa hankkia jokin toinen harrastus kuin kuolleen ex-tyttöystävän pakkomielteinen miettiminen. Se olisi hyvä homma kaikkien kannalta, erityisesti sinun, jotta sinun ei tarvitsisi katsoa vierestä, kun tytär kieppuu yhä kauemmas todellisuudesta. Mutta äiti, ei siitä olisi mitään apua.

Paitsi että jossain määrin oli. Porkkanoiden olemassaolon ajatteleminen herätti minussa halun kylvää ja hoivata ja kaivaa. Minulla ei kuitenkaan ollut pihaa. Niinpä siis nousin ju-

naan ja puolen tunnin kuluttua koputin vanhempieni oveen Upper East Sidella. Äiti tuli avaamaan.

”Okei, kylvetään sitten”, sanoin ja hymyilin vähän. Ja hän hymyili ja halasi minua, ja me menimme pihalle. Hän löysi savenruskean muoviruukun, läpimitaltaan kolmisenkymmentä senttiä, ja minä kaadoin siihen multaa. Sitten menimme keittiöön ja pilkoimme pari Yukon Gold -perunaa niin, että jokaisessa palassa oli idun alku. Lopuksi me työnsimme ne yhdessä multaan samalla tavalla kuin silloin, kun olin viisivuotias.

”Äiti, tajuatko miten sekaisin olen?” kysyi sormet mullassa.

”Kulta”, hän sanoi ja katsoi isoilla ruskeilla silmillään suoraan sisuksiini, ”olet juuri niin sekaisin kuin sinun kuuluukin olla.”

En ollut siinä vaiheessa itkenyt pariin viikkoon, ja siksi tämä itku oli isompi.

April ymmärtää, että olen yksityinen ihminen, eikä siksi ker-tonut minusta paljonkaan – tai sitten häntä ei vain kiinnostanut kertoa, mutta toivon ettei syy ollut se. Varmaan sekä että. Silti edellisessä kirjassa oli paljon juttua siitä, miten hallittu, menestynyt, fiksu ja vakaa ihminen minä olen. Höpönhöpön. Kaikki me teeskentelemme, ja luultavasti April halusi kohdella minua erityisen kiltisti, koska lemppassi minut heti, kun vastaan tuli jotain houkuttelevampaa. Ennen Unta olin ihan hukassa elämäni kanssa. Annoin tyttöystäväni nukkua olohuoneessa, koska hänestä ei ollut myöntämään, että me asuimme yhdessä. Minulla oli työpaikka, jonka olin monen työkaverini mielestä saanut vain siksi, että olen musta. Ja tiesin, että vaikka miten raataisin, en ikinä tienaisi sellais-

ta rahasummaa, joka minulla oli jo valmiiksi pankkitilillä, koska olin päättänyt (isäni suureksi ärtymykseksi) opiskella muotoilua enkä esimerkiksi kauppatieteitä.

Kannoin rahatilanteestani niin syvää ja polttavaa häpeää, etten ollut kertonut siitä rehellisesti Aprilille enkä oikeastaan kenellekään muullekaan.

Minun olisi pitänyt tunnustaa tilanne kaikkien niiden puolesta, joilla ei ole samoja etuja. Olisi pitänyt osoittaa, että mustatkin voivat olla rikkaita ja että on rasistista ajatella toisin. Toisaalta olisi pitänyt kapinoida sellaista järjestelmää vastaan, joka oli tehnyt minusta rikkaan. Siis saisiko ihminen olla edes hetken rauhassa?

No niin, asian ydin on, ettei minun olisi tarvinnut tehdä töitä, ja siksi tuntui vähän ontolta tehdä tylsiä töitä. Ymmärän, jos tähän ongelmaan on vaikea samastua, mutta kaikilla meillä on oma elämämme eletävänä.

Uni oli minua isompi, ja se antoi merkityksellistä tekemistä. Sarjojen ratkaiseminen ei liittynyt rahoihini mitenkään. Somissa minua arvostettiin vain ja ainoastaan oman panokseni vuoksi. Kukaan ei tiennyt minusta mitään. Kukaan ei tiennyt, että olin rikas, että olin musta, että olin April Mayn ex-tyttöystävä. Olin vain ThePurrletarian. Somin tyypit tunsivat ainoastaan sanani ja tekoni. Samasta syystä olin opiskeluaikoina tehnyt nettisarjakuvaa vasemmistolaisista kissoista. Tunsin saavani arvostusta, joka oli irrallaan identiteeteistäni.

Uni oli siis jättänyt elämäni ison aukon, April vielä isomman. Täytin noita aukkoja koluamalla nettiä ja olemalla vihainen, mutta täytin niitä myös Somilla, mistä löytyi tällaisia postauksia:

LISÄÄ DELFIINEJÄ DELAWARESSA

Delawarejoesta löytyi eilen kaksikymmentä delfiiniä, jotka olivat joutuneet kauas suolaveden alueelta. Ne havaittiin pohjoiseen päin verkkokatkosalueista, joista kerrotaan tässä ketjussa [[VERKKOKATKOT-NJ-DE-PA](#)]. Delfiinit tulivat esiin New Jerseyssä Trentonin edustalla. Ne oleskelivat monta päivää Trentonin pohjoispuolella kunnes menehtyivät. Jokunen saatiin pelastettua. Tämä on kahden viikon sisällä toinen parvi, joka on joutunut jokea pitkin näin kauas pohjoiseen, vaikka yleensä tällaista ei tapahdu koskaan. Lähistöllä sattui myös Riderin yliopiston murto, siitä lisää tässä ketjussa [[RIDER-LABRAMURTO](#)].

Tietysti klikkasin labramurtoa käsittelevää ketjua, joka johdatti nopeasti tähän postaukseen:

JOHNS HOPKINSIN LABRAMURTO

Tämä oli neljäs murto Aprillin katoamisen jälkeen – katso ketjut. Tämä oli paljon kreisimpi. Ihan toista maata kuin murrot Riderin yliopistoon [[RIDER-LABRAMURTO](#)] ja Philadelphian sairaaloihin [[NAZARETH-SAIRAALAMURTO](#)] [[MERCY-SAIRAALAMURTO](#)]. Nyt Johns Hopkinsiin (niin, siihen Johns Hopkinsiin) Baltimoressa on murtauduttu, joskaan kukaan ei ole yhdistänyt sitä edellisiin tapauksiin. Oletus on, että asialla ovat olleet eläinaktivistit, koska labrasta karkasi lauma apinoita. Jutun mukaan sieltä katosi myös jokunen laite. Johns Hopkins on valtava, ja sitä vartioidaan kellon ympäri. Se on ollut jo vuosikymmeniä eläinsuojelujärjestöjen hampaissa, ja siellä kyllä osataan torjua tällaiset jutut, mutta eipä osattu nyt. Jotain nämä labramurrot merkitsevät, joten minä perustan nyt yhteisketjun, johon voi lisätä tietoa ja yksityiskohtia kaikista murroista labroihiin, sairaaloihin ja yliopistoihin [[LABRAMURROT-YLEIS](#)].

Ensimmäinen ajatukseni oli, että tämä saattoi olla vähän kaukaa haettua. Ainahan jossain tehdään murtoja, jossain on eläinaktivisteja vapauttamassa apinoita. Jotain outoa jutuissa kyllä kieltämättä oli. Miksi eläinaktivistit varastaisivat sekä apinoita että labravälineitä? Yrittivätkö he rahoittaa apinan-

ryöstelyä? En ollut kovin perehtynyt apinavarkauksiin.

Oli miten oli, Somissa minulla oli kaikkein turvallisin olo nyt kun Uni oli poissa... ja nyt kun April oli poissa. Siellä näki samoja nimiä kuin ennenkin, siellä vallitsi sama tutkimisen ja ratkomisen kulttuuri. Ennen kaikkea Somin porukan mielestä elämä ei ollut entisellään. Yksikään heikäläisistä ei uskonut, että April oli kuollut tulipalossa, ja minulle oli tärkeää nähdä heidän sanovan niin.

Unen kadottua monista tuntui kuin he olisivat menettäneet huumeen. Vielä sittenkin, kun kaikki sarjat oli ratkaistu (lukuun ottamatta 767:ää), minä oli jatkanut niiden ratkomista joka yö nukkuessani. Oikeat unet tuntuivat liian kaoottisilta ja sekavilta. Rakastin Unta, ja sitten se repäistiin päästäni noin vain. Tietyt palvelut jopa lupasivat palauttaa asiakkailleen Unen osia aivoihin suunnatuilla sähköimpulsseilla. Tätä aihetta käsiteltiin Somissa monissa ketjuissa, mutta enimmäkseen vaikutti siltä, että ne, jotka väittivät päässeensä takaisin, yrittivät joko myydä palvelua tai olivat vain nähneet tosi hyvää unta Unesta.

Nyt minulle tuli kuitenkin sama olo kuin ratkoessani Unen sarjoja. Ensimmäinen ryöstö oli tehty Trentonissa, New Jerseyssä, sen jälkeen oli tehty kaksi ryöstöä Philadelphiassa. Sitten Johns Hopkinsissa. Vaikutti siltä, että ryöstöjen ketju eteni rannikkoa pitkin etelään.

Laboratoriot olivat aika lähellä toisiaan. Johns Hopkins oli kauimpana Philadelphian sairaaloista. Lisäksi Philadelphian ulkopuolella oli sattunut outoja puhelinverkkokatkoksia. Labramurrot olivat loppuneet parissa viikossa, mutta sen jälkeen Delawarejokea oli uinut parvi delfiinejä, jotka olivat kuolleet New Jerseyssä, Trentonin edustalla.

”Minun täytyy jatkaa etsintöjä, äiti”, sanoin.

”Mitä jos et löydä häntä?” äiti kysyi.

”Sitten jatkan etsintöjä. April ei ole kuollut.”

Äiti katsoi multaa, ja sydämeni pienestä raivosopukasta alkoi vuotaa tunnetta kaikkialle minuun. Kaikki halusivat minun antavan periksi, jopa hän.

”Kunhan pidät huolen perunoistasi”, hän sanoi.

”Häh?”

”Ota tämä mukaan.” Hän osoitti ruukkua. ”Pidä tästä huoli. Että sinulla olisi jotain, mikä tarvitsee sinua.” Hän kosketti kevyesti kasvojani ja sanoi: ”Niin kuin minä.”

Äiti ja minä laitoimme yhdessä ruoan, enkä ehtinyt edes ottaa puheeksi Trentonia, sillä kun toin pastaa pöytään ja kävin istumaan, isä tokaisi: ”Tiesitkö, että ihmisille annetaan nyt hoitoa Uni-riippuvuuteen, siitä oli pitkä juttu *New Yorkerissa*.”

”Mmm?” äiti sanoi ja latasi tuohon pieneen äännähdykseen paljon enemmän sävyjä kuin pitäisi olla mahdollista. Äännähdyks sanoi: ”Tiedän mitä yrität, ja Mayakin tietää, joten ole hyvä ja lopeta.”

Isä ymmärsi varoituksen mutta porhalsi täyttä vauhtia sen ohi. ”Ne ihmiset, jotka osallistuivat aktiivisesti sarjojen ratkomiseen, tulivat siitä henkisesti riippuvaisiksi, vähän niin kuin huumeesta. Ja nyt kun Uni on poissa, ainakin monien fiksujen ihmisten käsityksen mukaan, mieli etsii sitä yhä ja vieroittuminen voi olla todella vaikeaa.”

”Isä, olen ihan kunnossa.”

”Ei kukaan oleta sinun olevan kunnossa”, isä sanoi, ja hänen voimakas äänensä oli melkein kuin fyysinen tuki johon nojata. ”Mutta kuule, kyllä minä saan olla huolissani, ei siinä ole mi-

tään pahaa. Kukaan ei tiedä, mitä Carlit tekivät ihmismielelle, ja nyt tuntuu että monet löytävät kuvioita ja kaavoja sellaisista-kin paikoista, missä niitä ei enää ole. Sinun täytyy keksiä jotain muuta, mihin keskittyä. Milloin aiot palata töihin?”

”Gill”, äiti aloitti, mutta minä nosti kättäni.

Isä ymmärtää maailman menoa, ja ymmärrys on karttunut kovalla työllä. Mustia investointipankkiireja ei tule alvariinsa vastaan, eikä syynä ole se, ettei kiinnostusta ammattiin olisi. Hän on ponnistellut koko elämänsä menestyäkseen alalla, joka pyrkii torjumaan hänet. Niin kauan kuin muistan, hän on jankuttanut, ettei maailma halua meidän näköistemme ihmisten rikastuvan mutta että rikastuminen on silti meidän tehtävämme.

Äiti on yleensä mieluusti tuupannut minua sinne, minne nenäni on milloinkin näyttänyt. Isällä taas on ollut tarkempi näkemys siitä, mistä onni löytyy näppärimmin. Hän halusi minulle aina selvän ja johdonmukaisen urapolun. Hän toivoi että minä, hänen ainoa lapsensa, olisin kiinnostunut rahoista, jotka hän oli minulle tahkonnut. Hän halusi minun siirtävän ne omille lapsilleni, ja tämä olikin ainoa seikka, joka teki kaa-pistatulosta kiusallisen tilanteen meidän perheessämme. Isä halusi tietää, mitä seksuaalinen suuntautumiseni merkitsee seuraavan sukupolven kannalta. Hän tajusi sentään olla sanomatta tätä ääneen, mutta kaikki tiesivät mitä hän ajatteli, ja loppujen lopuksi meidän oli pakko käydä keskustelu tarjolla olevista vaihtoehdoista siltä varalta, että joskus haluan lapsia. Olin tuolloin *seitsemäntoista*. Isä ei pannut vastaan, kun irtisanouduin töistä osallistuakseni Aprilin projekteihin ja auttaakseni Mirandaa Somin rakentamisessa, mutta samalla minusta tuli se, mitä hän eniten kammosi: rikas kakara, jolla

on taidetutkinto eikä minkäänlaista suuntaa elämässään.

”Tiedetään, en ole ollut kovin hyvässä kuosissa viime aikoina. Mutta April ei ole kuollut, enkä minä aio esittää muuta. Minun on pakko tehdä tämä.”

Isä loi äitiin kovan katseen. Äiti katsoi pöytään. He ajattelivat, että April oli kuollut. Tietysti ajattelivat – kaikki ajattelivat, että April oli kuollut.

”Arvatkaa mitä”, sanoin hiljaa. Ja sitten painoin ylähampaan alahuuleen aloittaakseni v-äänteen, mutta lopetin. Pysyin hiljaa, mutta molemmat olivat kuulleet v-sanan leijuvan ruokasalin ilmassa. Meillä ei kiroilla.

Isän silmät levisivät ja äiti sanoi: ”Maya...” Minä en huuda, en ihmisille. Huudan telkkarille, jos joku senaattori on rasis-tinen. Huudan Photoshopille, kun se temppuilee. Ihmisille en huuda. Enkä ainakaan omille vanhemmilleni.

Nyt huusin: ”Se ei ole kuollut!” Käteni iskeytyi itsestään pöytään, ja sitten nousin... ruokailuvälineet kilisivät astioita vasten.

”Maya! Älä puhu äidillesi noin”, isä sanoi tiukasti ja kylmästi pöydän toiselta puolelta.

Nojauduin pöydän yli häntä kohti. ”Aion löytää Aprilin”, sanoin. Puhuin melkein kuiskaten. Käännyin ja kävelin ulos huoneesta.

Ja sitten, koska minusta on aina vähän kamalaa menettää malttini, käännyin uudelleen ja sanoin: ”Soittakaa minulle huomenna, kun me ei olla enää näin vihaisia. Lähden New Jerseyhin.”

Matkalla ulos huomasin multaruukun, johon olimme äsken kätkeneet likaiset perunanpalat. Huokaisin ja nappasin sen mukaani mennessäni ovesta ulos.

Andy Skampt

@AndySkampt

Paras post-Carl-fiilis: Täysin epävarma siitä, mitä ihmisyyys on, mutta ehdottoman varma siitä, että koirat ovat mahtavia.

280 vastausta 1,3K uudelleentviittausta 7K tykkäystä

ANDY

Parhaasta ystävästäni tuli kansainvälinen supertähti, koska hän löysi maan ulkopuolisen elämänmuodon ja ryhtyi sen lähettilääksi, ja luulisi että se olisi oudointa mitä minulle on tapahtunut. Mutta oikeasti oudoin asia, joka minulle on tapahtunut, alkoi näin:

Viisi kuukautta sen jälkeen, kun paras ystäväni oli ratkaissut arvoituksen, joka oli karkottanut muukalaiset maapallolta, ja kuollut sitten terroristien käsissä, oveltani kuului koputus ja puhelimeeni kilahti tekstiviesti vainajalta.

Kop kop, siinä luki.

Tämä ei edes ole outo osuus. Kun olin tuijottanut viestiä aivan liian pitkään, syöksyin ovelle, heilautin sen auki ja näin käytävän lattialla ruskean kangaskantisen kirjan. Kovaan kanteen oli painettu kultakirjaimin yksinkertaisella Serif-fontilla sanat Hyvien aikojen kirja.

Okei, pitää ehkä kelata vähän taaksepäin.

On helppo unohtaa, miten hiljainen maailma oli Carlin (tai Carlien, riippuen siitä mihin uskoi) katoamisen jälkeen. Kaikki kuusikymmentäneljä Carlia, jotka olivat ilmestyneet kaupunkeihin eri puolille maailmaa, sammuivat olemattomiin täsmälleen samalla hetkellä lukuun ottamatta yhtä.

Manhattanin Carl ei pelkästään hävinnyt, se nykäisi itsensä ilmaan kolminkertaisella äänennopeudella (todettiin vertaisarvioidussa artikkelissa). Tämä antoi lisäpainoa teorialle, että Carleja oli vain yksi ja että hän vain jotenkin heijasti itsensä patsaana kuuteenkymmeneenneljään eri paikkaan yhtä aikaa. En yritäkään esittää, että ymmärtäisin asiasta jotain, ja siinä suhteessa olen iloisesti toista maata kuin kommentaattorit, jotka paasasivat uutiskanavilla tapahtuman jälkeen.

Paasauksesta huolimatta Carlien katoaminen rauhoitti maailmaa vähän. Tämä mahtava voima, joka oli räjäyttänyt hajalle yhteisen käsityksemme maailmankaikkeudesta ja pakottanut joka ikisen ihmisen asettumaan johonkin kohtaan jatkumolla, jonka ääripäät olivat ”toivotamme robottivaltiat tervetulleiksi” ja ”jos emme taistele, kuolemme”, oli noin vain... kadonnut.

Kuvittele mitä tapahtuisi käsiasekeskustelulle, jos kaikki aseet vain plupsahtaisivat olemattomiin ja veisivät mukanaan tiedon siitä, mitä aseet ovat ja miten niitä valmistetaan. Se, mikä oli saanut meidät raivoamaan toisillemme, olikin yhtäkkiä poissa.

Ei kaikki silti ollut hyvin. Talous kouristeli, eikä kukaan oikein tiennyt miksi. Töitä tehtiin vähemmän, jotkut lopettivat työskentelyn kokonaan. Elämä jatkui omalla painollaan, mutta totuus oli, että se tuntui aika tyhjältä. Carl-kiista oli määritellyt satojen miljoonien ihmisten identiteetin, ja nyt tuo identiteetti oli tiessään.

Jo ennen Carlia maailma oli muuttunut niin nopeasti, etteivät kaikki enää löytäneet siitä paikkaansa, mutta useimmille meidän tarinamme todellisuudesta oli kuitenkin ollut ymmärrettävä. Olikin tyrmäävää, kun Carl ilmaantui pai-

kalle ja suisti kaikki yhtäkkiä uuteen tarinaan. Ja sitten tuli toinen yllättävä käänne: Carl oli poissa, eikä kukaan tuntunut enää tietävän, miten päin pitäisi olla. Mikä meidän tarinamme oli nyt? Keitä me olimme? Mikä oli kaiken tarkoitus?

Ja jos Carlin-jälkeinen aika tuntui rauhalliselta, se johtui vain siitä, ettei kukaan osannut sanoa oikein mitään. Keskustelu siitä, että jokin on vain poissa, väljähtyy väistämättä muutamassa viikossa. Toisaalta oli vähän vaikeaa kiistellä verotuksesta ja terveydenhuollosta tai edes nousta sängystä ja lähteä töihin, kun mikään ei tuntunut tärkeältä samalla tavalla kuin Carl oli tuntunut. Jo ennen Carleja moni oli joutunut etsiskelemään identiteettiään ja tarkoitusta elämälleen, mutta nyt porukka oli täysin eksesissä.

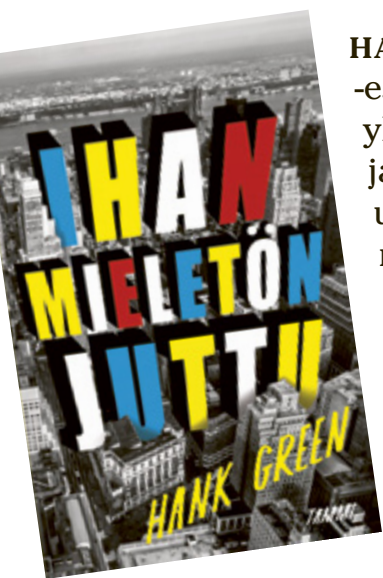
Oli pienempiäkin muutoksia, esimerkiksi tietysti todellisuuspelit. Ihmiset ovat aina tykänneet metsästämisestä, kun taas Uni oli kuin koko ihmiskunnan yhteinen pakohuone johon jokaisella oli pääsy, ja sen seurauksena arvoitukset olivat nousseet suureen suosioon. Todellisuuspeleissä oli sama idea kuin pakohuoneissa tai aarteenmetsästysleikeissä sillä erotuksella, että ne jatkuivat loputtomiin, niitä oli kaikkialla ja parhaat niistä tekivät todella kaikkensa antaakseen unennäkijöille menetetyt tunteet takaisin. Arvoitusmestarit levittivät peliä sekä verkossa että fyysisessä maailmassa, joskus ihmistenkin välityksellä. Kuukausimaksun maksajat vahtivat valppaina vihjeitä, joita tuli milloin postitse, milloin tuntemattomilta ihmisiltä missä tahansa, tai kenties vihje tupsahti omalle kynnykselle kuolleen ystävän kryptisen tekstiviestin saattelemana.

Minä en ollut kirjautunut todellisuuspeliin, mutta kun näin kirjan, mieleni tarttui siihen välittömästi kuin arvoitukseen.

Scifi-mysteeri, joka viihdyttää ja haastaa ajattelemaan

Carleiksi nimetyt robottipatsaat katosivat yhtä äkisti kuin saapuivatkin – hetkessä. Ne saivat Maassa aikaan tuhoa pelkällä olemassaolollaan, jonka yhtenä seurauksena oli patsaiden löytäjän April Mayn äkkikuuluisuus ja ennenaikainen kuolema.

Kuukausien kuluessa Aprilin ystävistä alkaa tuntua, etteivät he saa koskaan tietää mitä Aprilille todella tapahtui. Mutta yllättäen heidän tielleen alkaa tippua outoja merkkejä, jotka vihjaavat että April saattaa sittenkin olla elossa. Totuuden ja Aprilin etsinnän keskellä jokin tuntuu kasvavan, voima, joka haluaa vangita ihmiskunnan tietoisuuden ja kontrolloida todellisuutta...

HANK GREENIN *Ihan mieletön juttu* -esikoisteoksen upea jatko-osa on yhtä aikaa vauhdikas scifi-mysteeri ja pureva yhteiskuntakritiikki, joka uskaltaa kyseenalaistaa ajatuksemme vapaudesta, tulevaisuudesta ja siitä, kuinka suhtaudumme tuntemattomaan.

9 789520 423360

www.tammi.fi

N84.2

ISBN 978-952-04-2336-0